

DOMOVINA

Izdaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Depisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 3-krono temeljne pristojbine ter od vsake petič-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četr let 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Celjski okrajni zastop

je imel dne 21. avgusta t. l. svojo skupščino, na katere dnevnem redu je bilo kot prva točka poročilo o poverjenju bivšega tajnika Josipa Kosma. V zadnjem času je namreč nemško časopisje, na čelu mu celjska „Detsche Wacht“, z vso besnostjo napadalo celjski okrajni zastop, češ da je načelstvo istega vsled pomankljivega nadzorstva zakrivilo poverjenje svot, ki si jih je prisvojil bivši tajnik okrajnega zastopa. Obenem se je napadalo tudi naš list, češ, da je bila „Domovina“ v prvi vrsti poklicana razjasniti celo stvar.

Kar se tiče načelstva okrajnega zastopa, se je isto v zgoraj omenjeni seji opravičilo pred skupščino, ki je priznala načelstvu popolno zupanje s tem, da je odobrila računski sklep za leto 1902. Stem odobrenjem je skupščina izrekla svoje mnenje o „krivdi“ načelstva. Kar se pa tiče napadov na „Domovino“, izjavljamo, da nismo taki lahkoumneži in zlobneži, kakor jih je najti med nemškim časopisjem.

Zahtevalo se je od nas avtentičnega poročila. Počakali smo skupščine okrajnega zastopa, ki je gotovo edini kompetentno sodeči faktor v tej zadevi, počakali smo, da moremo govoriti o faktih, ne pa o izmišljotinah, kakor nemško časopisje.

Glasom zakonito overovljenega sejnega zapisnika skupščine okrajnega zastopa torej javljamo, da je vsled Kosmovega poverjenja dandanes nepokritih še okrog 24000 kron. Natančnejše podatke bo podala sodna preiskava proti Kosmu. Nemško in nemčursko časopisje sedaj straši slovensko ljudstvo, da bo ono moralo plačevati poverjene vsote. Pooblaščen v to, izjavljamo, da je to nesramna laž, kajti prebivalstvo celjskega okraja ne bo plačalo niti vinarja za pokritje teh svot. Vse tozadavne trditve nemčurskega časopisja so le obupno agitatorično sredstvo za prihodnje volitve v okrajni zastop. S tem da pravijo Nemci: glejte, plačevati bode morali, kar je Kosem pokradel vsled pomankljivega nadzorstva, hočejo le napeljati slovenske volilce, da bi pri prihodnjih volitvah volili celjske „Nemce“. Vse kar se o pokritju po davkoplačevalcih blebete v „vahtarci“ in njenih vsenemških in nemčurskih tovariših in tovarišicah, je le slaboten poskus za iztrganje okrajnega zastopa iz slovenskih rok. Natančnejše bomo poročali o stvari, ko bo preiskava pri sodišču končana, kajti po zakonu je prepovedano objavljati stvari, katere so predmet sodni preiskavi. Toliko v pomirjenje našega ljudstva.

Sledi poročilo načelnika okrajnega zastopa, g. dr. Josipa Serneca, po sejnem zapisniku:

„Odkar sem postal načelnik okrajnega zastopa, sem jaz vzel v roke in pod svoj ključ celo blagajno okrajnega zastopa in sem tudi sam lastnoročno izplačeval različne račune nasproti prejšnjemu poslovanju, v katerem je tajnik okrajnega zastopa po nakazilu načelnika izplačeval strankam denar.

Ko se je letos meseca majnika odpovedala Kosmu služba in je on odšel sam 4. junija t. l., našel sem nekaj dni pozneje na njegovi mizi

slučajno tisto pobotnico od 3. junija 1903 za davkarijo, katero sem bil jaz podpisal, da bi on žnjo vzdignil okrajne doklade. Ker se mi je to zdelo čudno, podal sem se takoj k davčnemu uradu, sem si pustil predložiti pobotnico, po kateri so se mu izplačale okrajne doklade, in sem se prepričal, da ima davčni urad v rokah ponarejeno pobotnico in da se je v isto tudi namesto prvotnih 7000 K napisalo 8000 K, ter da je na tej pobotnici Kosem ponaredil moj podpis in z mojim ponarejenim podpisom šel k gospodoma okrajnima odbornikoma dr. Dečkotu in dr. Hrašovcu. Na to sem stvar takoj zasledoval in preiskoval ter našel, da je lani in letos deloma pri davkariji, deloma pri Posojilnici v Celju, katera je v slučaju sile na bone dala denar za okrajni zastop, poveril 18000 K, katere je pa takoj, ko se je vrnil v Celje, pokril s posojilom, katerega je vzel pri Posojilnici v Celju. Pozneje sva pa skupno z g. dr. Dečkotom stvar še naprej preiskovala in se je našlo, da je tudi v prejšnjih letih pri davkariji z falzificiranimi pobotnicami, oziroma podpisi poveril večje vsote, tako da je dandanes še nepokritih 24.000 K. Videl sem falzificirane pobotnice pri c. kr. kazenskem sodišču in videl, da je na mnogo pobotnic falzificiran ne samo moj, ampak tudi podpis drugih dveh udov okrajnega odbora, dr. Dečkota in dr. Hrašovca, in da je na nekaterih pobotnicah korigirana in radirana pobotana vsota v številkah in celo v črkah, in obžalujem, da se je na take sumljive pobotnice proti predpisom finančnih uradov Kosmu izročil denar. Ako bi uradnik davčnega urada le enkrat prišel pokazat tako grdo popravljeno in radirano pobotnico, bi bila cela sleparija takoj razkrita in škoda bi se dalje ne bila godila.

Natančne podatke bode podala sodna preiskava, katera še ni končana. Kakor rečeno, je Kosem poveril večinoma le tisti denar, katerega je dobil, oziroma vzdignil pri davkariji in v slučaju nujnega plačila na bone z mojim falzificiranim podpisom pri Posojilnici, oziroma takrat, ko sem bil jaz bolan in je mene namestoval g. dr. Dečko, z njegovim ponarejenim podpisom. V nekaterih slučajih je sicer tudi manjše vsote poveril na ta način, da so nekateri župani bili tako neprevidni, da so kupnine za galico izročili njemu, namesto meni in se zadolžili z njegovim podpisom. Vsi ti zneski bodo znašali kvečjemu 2000 K, tako da se je nadejati, da je stvar s temi zneski končana.

Žena Kosmova je bila prej brez premoženja, sedaj sta pa imela z bivšim tajnikom Kosmom skupaj do polovice posestvo v Gaberjih z novo hišo, katera je bila obremenjena le z 6000 K hranilničnega posojila. Kak uspeh bodo imele sodne preiskave, se danes seveda še ne more povedati, vendar pa mislim, da bode Kosmova žena, če ne kazenskim, pa vsaj civilnim potom prisiljena povrniti vsaj del poverjene in še nepokrite vsote.

To, kar je Kosem poveril od doklad in v Posojilnici leta 1902 in 1903 je vse od njega pokrito, ravnotako poverjene vsote letošnjega leta.“

Na to se oglasi k besedi okrajni odbornik gosp. Ambroschitz. On povdarja, da je osebno

jamstvo gospoda načelnika in onih gospodov kateri so na čelu okrajnega odbora, brezdvomno, in opominja, da je okrajni odbor celjski pod načelnikom dr. Sernecom po krivici obdolžil prejšnjega tajnika Bräua zaradi poverjenja — in predlaga naj se ne sklepa danes o računih lanskega leta.

Proti govori g. dr. Ivan Dečko povdarjajoč, da so vsako leto natanko pregledali račune revizorji, med njimi v prejšnjih letih tudi gosp. Traun in gosp. August Schurbi, ter da tudi niso zapazili falzifikacije.

Nato se še oglasi načelnik g. dr. Sernec, kateri opozarja, da je okrajni odbor po vstavitvi preiskave proti prejšnjemu okrajnemu tajniku Bräu-ju priobčil vse dotične krive zapiske in pobotnice v „Südsteirische Post“, iz katerih se je razvidelo poverjenje, na kar je prejšnje očitane po nemških časopisih, da bi bile obdolžitve krivične, potihnilo; nadalje povdarja, da je dobil še-le 8. avgusta 1903 od davčnega urada izkaz o dokladah za leto 1901, od prejšnjih let pa jih skoro nikoli ni dobil in so se morda le tako dostavili brez posebne dostavnice, tako da niso prišli njemu v roke. Te izkaze je najbrž prejel Kosem in jih položil na stran in 2 leti potem, ko so že računi potrjeni, ni bilo povoda, jih še enkrat primerjati.

G. dr. Gregorec pravi, da se ne očita ne sedanjemu ne prejšnjemu načelniku ali odbornikom kaka nepoštenost, negd da so vsi prepričani, da so imeli vsi najboljšo voljo; nasvetuje pa, naj bi se vse natanko po časopisih razjasnilo, da ne bi morda ljudstvo mislilo, da bodo morali še enkrat vse plačati.

Kar se pa tiče odgovornosti ozir. jamstva, to je poznejše vprašanje in ne spada k današnji seji in se tudi ne more danes rešiti, sicer je pa odgovornost odbora določena v točki 63 zakona o okrajnih zastopih.

Ta pojasnila bodo gotovo zadovoljila vsakega.

Hmeljerejcem!

Potovaje po krasni savinjski in šaleški dolini opazoval sem marljivost našega kmeta, posebno v sedanjem času ko se hmelj obira, ko po celi ravni mrgoli marljivih rok. S ponosom nastopal sem povsod pozdravljaje rojake, in z radostjo se pridruževal kmetom z žuljavimi rokami, a veselim licem ter se radoval na njih zadovoljnosti.

Tu sem zvedel, da bode letošnji hmeljski pridelek donesel v savinjsko dolino, t. j. v kraje, koder se hmelj sadi, kakih 3.000.000 kron, to je vsota, s katero se sme naš slovenski oratar ponosno bahati, češ z mojo delavnostjo pridelal si to vsoto.

Tri milijone kron, kam bode shranjene, kam se bode naložile, ali za kaj se porabite? Ali bode res tiste koristi prinesle vašemu lastniku, kakor se sme od vaše množine pričakovati?

Ta vprašanja šinila so mi v glavo — in skušal sem si dobiti odgovor. Pogovarjaje se z umnimi trgovci-kmeti, hmeljerejci in hmelje-tržci prišel sem do zaključka, da ne prinesejo ti trije milijoni kron našemu narodu, nam Slovincem, toliko koristi, kakor bi se smelo pričakovati.

Zaplenjeno!

Tu je sedaj premisleka vredno vprašanje!

Jeli bi ne bilo za našega kmeta hmelje-rejca koristno in prepotrebno, da se združi ter si snuje svoj denarni zavod, ali da se pripravljaja in osnovanja takega zavoda prihrani — brezizjemno naloži denar, katerega si je v potu dela pridela, v Južnoštajarsko hranilnico, ali v posojilnice v Celju, Žalcu, Vranskem, Šoštanj, Velenju, Mozirju itd., kateri zavodi so jako dobro fundirani, in kateri zavodi skoraj brezizjemno le naše sorojake, naše kmete v goratih krajih, katerim ne prihajajo dohodki v toliki meri, podpirajo?

Na primer bi se zamogel denar, kateri se sme smatrati za prihranek za stara leta, ali kot stalno nedotakljiv, ali le v jako silni potrebi rabljiv, naložiti pri takih denarnih zavodih, kateri so primorani posojila dajati na zemljišča, vsled česar ostanejo leta in leta naložena, to bi bile n. pr. posojilnice v goratih krajih kakor v Šoštanj, Velenju, Rečici na Paki itd.; za vložitev denarja, katerega potrebuje posameznik skozi leto dni, naložil bi ga isti pa pri posojilnicah v Celju, Žalcu, Vojniku, Vranskem, Mozirju ter v Južnoštajarski hranilnici. Vsi ti zavodi dajo lepo obrestovanje, so pri rokah, in kar je najvažneje, da so naši, da podpirajo brezizjemno naše društva, naše revne dijake, ter da si nabirajo nedotakljivega zaklada, kateri pride le slovenskemu oratarju v prid.

Zaplenjeno!

Da so te trditve resnične, dokaze imamo po nasprotnih časnikih, katerih pisava je od dne do dne predrznejša.

Ti pomisleki in vzroki privedli so me do zaključka, da se naj vendar enkrat, in to je sedaj v najskrajno perečem času, naši merodajni zastopniki-voditelji, posebno pa naši marljivi kmetje hmeljerejci, na katere cela Slovenska s ponosom gleda, poprimejo misli v „združenju na gospodarskem in gmotnem polju je naša moč“, in da naj v tem zmislu takoj prično delo ter nalagajo pridelek 3.000.000 kron le pri svojih rojakih in zavodih — za kar jim bode slovenski narod, ubogi kmet gorjanec, ubogi šolar, da, njih potomci in cela slovenska dežela od Mure do Adrije vedela do vekomaj hvale. —k

Celjske in štajarske novice.

(Našim cenjenim naročnikom!) Današnji številki smo priložili poštno nakaznico za one naše naročnike, ki so nam ostali nekateri letoš njo, mnogi izmed njih pa še lansko in morda celo predlansko naročnino na dolgu. Skrb za napredok našega lista nas sili, da izpregovorimo resno besedo o nemarnosti, s katero se odlikujejo sicer točni čitatelji slovenskega časopisja sploh in naše „Domovine“ posebej. List stane ogromne vsote denarja: v materialnem in duševnem oziru se stavijo na časnikarska podjetja velikanske zahteve, zahteva se samo najboljša,

terja se dela, v vsakem pogledu najnatančnejšega, najvzornejšega, in to stane. „Domovina“ ni list, ki bi razpolagal s kakim brezdanjim fondom, „Domovina“ živi od naročnine svojih naročnikov, ki sicer v resnici list prav pridno in radi čitajo, a toliko pridnejše in rajši ostajajo naročnino dolžni. Seveda je tudi častnih izjem, najtočnejših plačnikov, ali ti so žalibog le preveč redko nasejani. Priložili smo današnji številki poštno nakaznico za one cenjene gg. naročnike, ki nam dolgujejo naročnino, ter prosimo dotičnike, da nam čimprej poravnajo svoj dolg, kajti sicer smo primorani, jim list tekom prihodnjega meseca ustaviti. Zahtevati se pač ne more od nas, da bi morali list skoraj polovici naročnikov pošiljati zastoj. Trudimo se in trudimo, da bi ugodili vsem zahtevam čitajočega občinstva, boj za pravice našega zatiranega naroda, boj proti celjskemu in obče štajarskemu nemčurstvu nam nalaga ogromnih žrtev, zaplenjajo nam list, tožarijo nas, sodišča nas zatirajo in vse mogoče, a naši naročniki nas sicer hvalijo, izražajo nam zaupanje itd., ali naročnino ostajajo dolžni. Prosimo torej še enkrat, da vsak stori svojo dolžnost, kajti le potem bo tudi nam mogoče vršiti svojo. Upravništvo „Domovine“.

(Postludium.) Iz zadnje številke „Slov. Gosp.“ in „Našega Doma“ se je vsakdo lahko prepričal o tem, kar mi že davno vemo, namreč o tem, da imamo na Štajarskem neko gotovo število ljudi, ki v svoji strankarski strasti daleč presejajo strankarje na Kranjskem, ki se je smatralo doslej v tem oziru za nedosegljivo. Nastop teh gospodov izza zadnjih dni zoper „Domovino“ in zlasti zoper slovensko uradništvo je vzbudil v vseh narodnih krogih, tudi v onih, ki so avtorjem člankov po poklicu sorodni, veliko ogorčenje. Zaradi enega samega dopisa kmetskega fanta iz Slov. goric je bilo zoper naš list in zoper „celjske prvake in odvetnike“ v „Slovenca“, „Slov. Gosp.“ in „Našem Domu“ do danes objavljenih sedem člankov, katerih nočemo presojevati, katere vsem narodno mislečim možem priporočamo, da jih natančno čitajo v izvorniku. Vprašajo naj se pa ob čitanju dotičnih sumničenj, kaj bi se zgodilo, ako bi mi v tem slogu pisali zoper poklic, iz katerega izhajajo izdajatelji gorenjih časopisov! Vprašajo naj nadalje, kje neki tiči vzrok, da bi „Slov. Gosp.“ in njegovo privrženstvo tako neizmerno rado videlo, da bi se mi vjeli v njegove zanjke in se ž njim pričkali o liberalizmu? — Kar se nas tiče, vztrajamo mirno na svojem vsakomur znanim stališču, kakor smo isto izrazili pred tednom dni in tudi ob priliki enakega nastopa imenovanih listov letos ob veliki noči. Če se hočejo še dalje s strastno polemiko zoper nas smešiti, kdo jim more to zabraniti, mi smo tega mnenja, da je strast slaba svetovalka, in gremo mirno in odločno brez ozira na vse to naprej po poti boja za pravice naroda!

(Celjski Nemci o poneverjenju v okrajnem zastopu v Celju) Skoro vsak dan se čita po časopisih o velikih poneverjenjih, celo o milijonskih defraudacijah v raznih, zlasti nemških denarnih zavodih. Kakor znano, se je pa neko sicer obžalovanja vredno poneverjenje zgodilo tudi v celjskem okrajnem zastopu in je storilec, tajnik Kosem, že dolgo v rokah pravice. Nemci bi pa ta slučaj radi izkoristili in z besnim veseljem lažejo v vseh mogočih akordih o dogodkih v okrajnem zastopu in menijo, da bodo s tem vlovili kaj kalinov med volilci, tako da bi dobili pri bližajočih se volitvah zopet večino v tej važni korporaciji. Toda ti ljudje se bodo še pravočasno prepričali, kako ljuto so se varali v svojih umazanih nadah. Kar se pa tiče hinavske skrbi te družbe za blagor okraja, bodi jim po vedano, da so Nemci najmanj poklicani hinavsko tarnati o škodi, ki se našemu narodu godi, kajti ravno nemškonacijonalna večina je slovenski del naše dežele v zadnjih desetletjih oropala in odrla za mnogo milijonov! Zadeva o poneverjenju v okrajnem zastopu bode pa kmalu pojasnjena, morebiti za marsikaterega nemškega nestrpneža še — prekmalu, ker to je gotovo, da krivda ne tiči samo na onih, katerim bi jo hoteli natvezti Nemci!

(Poroka.) Včeraj se je poročil gospod Vinko Krušič, magistratni uradnik na Dunaju, z gospico

Marico Pukl-ovo, nečakinjo znanega narodnjaka in veleposestnika iz Marije Enzersdorf pri Dunaju. Poročil ju je ženinov brat, gospod šolski svetnik J. Krušič. Srčno častitamo!

(Zaročila) sta se vseučiliški profesor iz Gradca dr. J. Murko in gospica Jela Serčeva iz znane narodne rodbine v Celju. Srčno častitamo!

(Okrajni šolski svet celjski) je v svoji seji dne 21. avgusta t. l. napravil ternopredlog za učit. službo v Galiciji, imenoval gdč. Bogd. Žižek (učit. kand. iz Maribora) za pom. učiteljico v Šmartin v R. d. in g. Lud. Pirkovič (učit. kand. iz Ljubljane) za pom. učitelja v Ljubečno; priporočuje predlagal dež. šol. svetu v Gradcu prošnjo kraj. šol. sveta celjske okolice, da se jim dovoli še ena paralelka ter ravnotako priporočal dovolitev nekaterih starostnih doklad. Sklenil, da se nadučiteljska služba v Prožinu in učit. služba v Libojah in Dramljah še enkrat razpišejo (bilo je premalo prošnikov) ter da se sistemizira na novi šoli v Ljubečni mesto učiteljice ženskih ročnih del.

(Koncert v „Skalni kleti“) Gotovo je ni priljubljenejša gostilna v najbližji celjski okolici kakor je ravno novo opremljena „Skalna klet“ s svojimi senčnatimi prostori. Že dalj časa smo pričakovali, da se priredi tamkaj kaka zabava, in sedaj nam javljajo, da bo prihodnjo nedeljo 6. t. m. ondi koncert polnoštevilne „Narodne godbe“, ki namerava udeležence presenetiti s popolnoma novim programom. Koncert se bo vršil ob vsakem vremenu. Začetek koncerta je ob 4. uri popoldne, vstopnina za osebo 40 vin. Pripominjamo, da enkratna vstopnina velja za vse prostore. Vrtni prostori bodo razsvetljeni z novo acetilenovo razsvetljavo, za kar je nabavila „Delniška družba“ pet velikih kandelabrov. Kegljšča bodo med koncertom zaprta. Celjani, torej v nedeljo v „Skalno klet“, da se zopet enkrat ob zvokih naše vrle „Narodne godbe“ veselo pozabavamo. Za jed in pijačo bo „Lojzka“ poskrbela kakor vedno — najiminitnejše.

(Iz Vojnika.) Dne 28. avgusta t. l. je dobil prijazni vojniški trg novega župana. Izvoljen je g. Jan. Tratnik, c. kr. okrajni tajnik v pokoju. Rojen v bližnji Ivenci od kmetskih staršev, se je šele pri vojaki naučil nemščine. Slovenska kmetska hiša dala je torej „nemškemu“ Vojniku poglavarja-župana! Čast ji! Namestnik županov je g. Rom. Henn. Oba, župan in namestnik, sta mirna in treznomisleča moža in sme občina pri sedanjih razmerah z njuno izvolitvijo biti zadovoljna. Posebno pa pričakujemo od novega župana, da bo kot doslužen avstrijski vojak odločen nasprotnik protiaavstrijske (Schöaerri-janske) politike, da bo kot rojen Slovenec krepko branil pravice Slovencev, kot kmetski sin pa imel odprto srce siromakom. — Dosedanji vodja vojniške občine, g. Zottl, dobil pa je zasluženo slovo. Kakor se ga brani občini Žalec in Gotovlje kot rojaka, tako ga je izrinil tudi nemški občinski odbor vojniški. Bil jim je menda preveč naroden, pa premalo sposoben. Ako dajo Slovenci še njegovi trgovini slovo, potem pa „o mein lieber Augustin...“

(Baklonosec posebne vrste.) Ko so vojniški posilinemci napravili te dni bakljado v slovo bivšemu in v čast novemu županu, nosil je balon v vrsti obligatnih „lerfantov“ tudi učitelj na slovenski šoli

— !gospod Božidar Mahorčič! —

(I. štajarsko skladišče za hmelj v Žalcu) naznanja hmeljarjem, da preskrbi tudi prevajanje hmelja v Žatec (Saatz) v posebnih nabilnih vozeh in sicer računski za 100 kg hmelja v Žatec 8 K 90 vin., vračunši vse stroške. Na ta način si odpošiljatelj prihrani tretjino voznine in še vse druge železniške in stranske stroške. Da pa se to odpošiljanje more gladko izvršiti in da pride hmelj tudi hitro v roke prejemnika v Žalcu, treba je, da stopi odpošiljatelj zaradi dneva odpošiljanja z nami v dogovor, ter da nam izroči pravočasno seznam sigairanih in natanko tehtanih bal, katere mora odpošiljatelj sam dostaviti v določenem času na železniško postajo v Žalcu. Tehtanje v hmeljarni ali na železnici bi se posebej zaračunilo. Za stranke, katere odpošljejo celo lovro, zaračunimo za nalaganje

lovre s 95 balami 20 K, za one s 75 balami pa 15 K, vračunši slamo, vrvi, podpiralne droge in tudi premikanje železniških voz. Brzovjavni naslov: Hmeljarna, Žalec. Sploh se hmeljarna priporoča p. n. producentom za vzkladanje, dosušenje in prepariranje hmelja. Pri vseh preprih, kateri nastanejo pri oddaji hmelja, povzročeni po kupcu ali prodajalcu, naj se stvar zaupno n. znanja hmeljarni.

(Za hmeljarje.) Poročila iz Žatca na Češkem naznanjajo, da je v tem okraju letos pričakovati okoli 35.000—40.000 colnih stotov hmelja. Leta 1892 pa so ga pridelali 90.000 in leta 1891 198.000, torej se ga je letos manj pri delalo kot polovica, lanskega in komaj peti del predlanskega leta, kar je povzročilo hmelju jako visoko ceno.

(Iz Št. Pavla v Sav. dolini.) Šentpavelski diletantje so zopet na delu, da ne pridejo iz vaje in da se jim kulise preveč ne zapraše. To pot so si izbrali dve novi izvorni igri, koji se še niste igrali na nobenem bližnjem odru. Posamezne vloge so v spretnih, že v dobro vajenih rokah, ki so še dozdej vedno častno rešile svojo nalogo; zato je upati, da pojde tudi tokrat dobro. — Veselica se bode vršila v nedeljo, dne 6. septembra t. l. na Pekovem. Med igrama in posameznimi dejanji bo igrala godba; istotako pri plesu, ki se bo vršil po predstavi v zgornjih prostorih Vedenikove gostilne. — Savinčani, ne pozabite dne 6. septembra na naš Št. Pavel!

(Šmarsko-rogaško učiteljsko društvo) zboruje v nedeljo, dne 6. septembra t. l. ob 10. uri dopoldne pri Sv. Križu pri Slatini.

(Otvoritev in blagoslovljenje Žigertovega stolpa) se vrši na slovesen način v nedeljo, dne 6. septembra ob vsakem vremenu po sledečem sporedu: 1. skupni odhod mariborskih, ruških in drugih udeležencev točno ob 7. uri zjutraj iz Ruš. Komur so pota znana, lahko pride seveda čez Slov. Bistrico, Polskavo, Hoče itd. Iz Fram pa je pot itak zaznamovana. Kdor hoče v Rušah prenočiti, mora dva dni prej naznaniti; 2. slovesna sv. maša ob 10. uri v cerkvi sv. Aneha. Pela se bo Miklošičeva maša za moški zbor in pevci se prosijo, da prineso s seboj note; 3. ob pol 12. uri odhod k pol ure oddaljenemu stolpu, ki se blagoslovi in otvori; 4. petje, godba in prosta zabava. Pri Sv. Anehu in stolpu bodo dobre krčme, za želodec pa naj vsak sam skrbi. Vsi Slovenci na zelenem Pohorju in drugih slovenskih krajev, ki vam je kaj mar za krasno našo zemljo, ki vam bije srce za planinski svet, in vi vsi predragi udi „Podravske podružnice slov. plan. društva“, pustite ta dan vse muke in skrbi doma za pečjo in prihitite uživati nedolžno veselje na planine! Iz vsega srca vam kličemo: prid' vrh planin, nižave sin! Planinski pozdrav! Podravska podružnica slovenskega planinskega društva.

(Osebna vest) C. kr. finančno deželno ravnateljstvo v Gradcu je predstavilo c. kr. davčnega praktikanta g. Josipa Wreznika iz Maribora v Ptuj in je isti pridelen davčnemu referatu c. kr. okr. glavarstva.

(Runeč.) Dne 23. t. m. je zborovalo v tukajšnji šoli „Kmetijsko društvo Lešnica in okolica“ ob povoljni udeležbi društvenikov. Predsednik, gospod Franc Vabič, je prečital razne došle dopise in imena novovstopivših udov. Ko so si društveniki ogledali novo društveno čistilnico najnovejšega zistema, se je določil red, po katerem se bo rabila. Razdelivši med navzoče društvenike društvena pravila, je govoril gosp. predsednik o velikem pomenu ljudskih knjižnic in stavil predlog, naj bi društvo ustanovilo svojo knjižnico. Predlog se je z odobravanjem enoglasno sprejel in se izvolil potrebni knjižnični odsek, in sicer predsednik F. Vabič, učitelj J. Vertot in posestnik J. Meško. Prihodnje zborovanje se vrši meseca septembra. Ob tej priliki predava g. Anton Kosi, učitelj in posestnik v Središču o umnem kletarstvu; obenem se priredi tombola v korist društvu, h kateri že zdaj vabimo naše podpornike in prijatelje.

(Slovenska zmaga v Št. Ilju nad Mariborom) Prošli četrtek so bile v Št. Ilju nad Mariborom volitve v občinski zastop. Šentiljska občina je ena izmed onih obmejnih občin, kjer se bje danzadnevom hud boj za obstanek slo-

venskega naroda. Koliko bolj nas je torej razveselila vest o izidu občinskih volitvah, da so Slovenci zmagali v dveh razredih, v I. in III. Nemci so s pomočjo znanega slovenožrca, šentiljskega graščaka Pistorja, dosegli, da je bila lepa slovenska občina šest let v oblasti nemčurjev. Pistor je umrl in vremena so se po njegovi smrti zjasnila, kajti njegova smrt je bila v resnici največja dobrota za Slovence. Pistor je nekaj s svojim ugledom, mnogo več pa z drugimi sredstvi prevejanega nemškega agitatorja pomogel nemčurski stranki na krmilo. Ali sedaj se je podrla vse njegovo „mojstrsko“ delo — Slovenci so zopet gospodarji na svojih tleh. V III razredu je bilo oddanih 99 glasov, 68 slovenskih in 31 nemških. V II razredu so dobili Slovenci 11 glasov, Nemci 18, v I. razredu pa Slovenci 5 Nemci 3. Ker v drugem razredu niso zmagali Slovenci, ste samo dve tretjini občinskega odbora slovenski, ali to nič ne de, pri prihodnjih občinskih volitvah bo letel zadnji nemčur iz šentiljskega občinskega zastopa. Seveda je vsled slovenske zmage velik kritik v nemčurskem Izraelu. Celo rekurirati hočejo. Le naj, saj se morda že pri ponovni volitvi posreči Slovcem pridobiti še drugi razred. Zavednim šentiljskim slovenskim volilcem častitamo naj prisrčnejše na dobljeni zmagi. Le tako naprej! Ne udajmo se!

Druge slovenske novice.

(Slovensko gledališče v Ljubljani.) Kakor se poroča iz Ljubljane, je za prihodnjo gledališko sezono že vse pripravljeno. Za opero in opereto je angažiranih več novih članov. Vrepetoir je sprejel odbor opere oziroma operete tri hrvatske, po eno češko, rusko, francosko in nemško ter dve italijanski. Za dramo so angažirane tri nove moči. Na dramskem repertoarju je ena slovenska, dve hrvatski, ena srbska, ena poljska, osem čeških, tri ruske, štiri francoske, tri angleške in pet nemških novosti. Kakor je razvidno, ljubljansko gledališče lepo napreduje.

(Vzprejem na moško in žensko učiteljskiše v Ljubljani) Zglasila za sprejem v prvi letnik moškega učiteljskega se sprejemajo v ponedeljek, 21. septembra dopoldne, gojenke za prvi letnik ženskega učiteljskega in za učni tečaj za vrtnarice se pa morajo zglasiti že v ponedeljek, dne 14. septembra. Izpiti se prično sledeči dan. Dosedanji gojenci se morajo zglasiti 24. septembra. V zadnje tri vadnične razrede in zadnje tri letnike ženskega učiteljskega se ne sprejemajo gojenci oziroma gojenke.

(Pomanjkanje učiteljev na Kranjskem.) Za razpisano službo nadučitelja v Kropi se ni nihče oglasil, zato je bila imenovana za začasno voditeljico tamošnja učiteljica. Ravno tako se ni nihče oglasil za tretje mesto učitelja v Gorjah pri Biedu.

(Zaklanega) so našli prošli ponedeljek na Jesenicah na Gorenjskem 24 letnega hlapca Jerneja Zalokarja. Res prav zverinsko naravo hudodelca je izpoznati iz dejstva, da ni samo porinil noža Zalokarju v srce, ampak ga tudi še zavrtel, da je srce popolnoma razmesaril. Čudno pa je tudi, da so pustili mrtveca cel dan ležati na licu mesta z obrazom v luži. Cel dan so se pasle muhe po njem, samo glavo so mu pokrili z zeljnatim perjem. Zvečer so ga šele prenesli v mrtvašnico. A da, fotografirali so ga tudi še prej. Nekam čudne so pač zdravstvene in druge razmere v nekaterih krajih.

(Iz Koroškega.) Letos 7. septembra se skliče v Celovcu shod vseh koroških gostilničarjev. Vseh, namreč vseh nemških. Slovenski gostilničarji se niso vabili. Ali slovenski gostilničar nima ravno istih težav in ne zasleduje istih smotrov kakor nemški? Ko pa v enomer trobite, kako da imate Slovence radi, zakaj potem Slovence povsod zaničujete? Odgovora hočemo! — Za časa izvolitve papeža so razobesili po nekaterih cerkvah gornje Koroške frankfurtarce. So li hoteli s tem pokazati kolikor toliko, da se strinjajo nemški klerikalci z nemškimi liberalci. In g. Podgorc še vedno drži visoko zvezno zastavo. Quousque tandem? — Doberniggova marljivost in „vahtarca“. Kdo ne pozna velikega, pa ne morebiti po duhu, ampak samo po telesu, Dober-

nika in njegovega vse časti vrednega prijatelja Laknerja. Zelo lep par je to, samo malo vegast je. In kako pridna sta. Vse časopise v naglici prečitata, pa še v hujši naglici se naučita vse psovke, katere je vrgel kak smrdljiv nemško-židovski list na Slovence. Največ jih vlovita v celjski „lažnjivki“; kajti ta prinaša vedno „specialitete“. Tema dvema gospodoma se že res čudno zdi, da pri „vahtarci“ tak znajo in bi ta „vegov par“ kaj rad spoznal tistega renegata, ki fabricira te „specialitete“. No torej gospod fabrikant le k Doberniku, „Heu und Stroh“ za kosilo je vam gotovo. — Vedno smo z veseljem razširjali po slovenskem Koroškem slovenske časopise. Tudi „Naš Dom“ prihaja v precejšnjem številu med nas. Mislili smo, da bo ta list, ker na Koroškem nimamo zdravega časopisa, vendar malo zagovarjal naše pravice. A varali smo se. Še ta listič je zagnal slavni Korošec v boj proti najboljnarodnemu listu Slovencev. To pač nismo pričakovali. Ali vam že ni za narodnost, potem vsaj ne škodujte narodu. No pa veste kaj, če pa res nimate drugega dela nego razdvajati Slovence, potem, no, potem bomo vas pa zapustili. Mi hočemo narodnost, narodnost in zopet narodnost!

(Znamenita slavnost v Dolini v Istri.) Letos slavi narodno probujena slovenska Dolina pomenljiv praznik. Pred 25 leti je bila namreč tamkaj ustanovljena narodna čitalnica, ki se je pozneje pretvorila v bralno in pevsko društvo „Vodnik“. Letos pa tudi preteče četrstoletje, odkar se je vršil v Dolini velikanski slovenski tabor, katerega se je udeležilo blizu 10000 ljudi. Za trajen spomin tega velevažnega dogodka so postavili dolinski rodoljubi na trgu na vzvišenem prostoru iz marmorja izklesan spomenik. Društvo „Vodnik“ je sklenilo, da bode svojo petindvajsetletnico slavilo dne 13. kimovca t. l. na posebno sijajen način. Te slavnosti se udeleže polnoštevilo ali po odposlancih vsa slovenska in hrvatska narodna društva iz Trsta in Istre.

(„Družba sv. Cirila in Metoda za Istro“) je imela v prvem letošnjem polletju na vžigalicah, katere je jela po vzgledu naše slovenske družbe razpečevati, dohodkov 3719 K 28 v. Kakor se je dosedaj dokazalo, bodo baš vžigalice vir velikih dohodkov naših šolskih družb; zato ne moremo dovolj nujno priporočati, da bi naši trgovci le vžigalice naše „Družbe sv. Cirila in Metoda“ imeli v zalogi in da bi narodnjaki izključno le te rabili za vse svrhe.

(Beneške Slovenke italijanski kraljici Jeleni) Prošli teden se je mudila italijanska kraljeva dvojica v Vidmu na Beneškem. Še sanjalo se jima morda ni, da biva tudi na Laškem nekaj tisoč našega naroda, takozvani Rezijani, ki se zavedajo prav dobro svoje slovenske narodnosti. Kraljici Jeleni se je poklonilo več ženskih deputacij, med njimi tudi ena iz Št. Petra pri Vidmu, ki je poklonila kraljici šopek cvetic s slovensko trobojnico in slovenskim napisom. Kraljico Jeleno, rojeno črnogorsko princezino, je vidno razveselil šopek beneških Slovenk. Rezijani so pač krepka, žilava veja slovenskega debla, katera se ne bo posušila v kljub italijanskemu pritisku. Za probujenje beneških Slovencev ima pač največ zaslug naš vrli rojak, profesor dr. Trinko v Vidmu.

Politični pregled.

(Angleški kralj na Dunaju.) Včeraj se je pripeljal na Dunaj. Cesar ga je sprejel na kolo-dvoru v spremstvu nadvojvod in drugih odličnih oseb. Vladarja sta se poljubila. Po sprejemu na kolodvoru sta se odpeljala v cesarski dvor. Dunaj je bil vsled prihoda kralja Edvarda slovesno okrašen.

(Vest o podaljšanju vojaške službe) za one vojake, ki bi morali iti z letošnjim septembrom na dopust, je povsod povzročila veliko ogorčenje. To so spoznali tudi vojaški krogi, kajti v tozadavnem ukazu se pravi, da naj častniki raztolmačijo moštvo potrebo daljnje službe, pojavi nezadovoljnosti vsled te naredbe naj se pa strogo kaznujejo. Nezadovoljnost se pa kaže v toliki meri, da že mislijo naredbo preklicati.

(Nemška ljudska stranka,) ki je svoj čas za hrbtom vlade paktirala z ogrsko opozicijo, se sedaj zviija, kakor kača, če se stopi nanjo. Seveda trobijo, da vse skupaj ni res, ali utajiti pa le ne morejo. Zato je pač malo čudno slišati, da se sedaj strankini voditelji na shodih izražajo proti delitvi armade in podalšanju vojaške službe za letošnje dopustnike. Zahtevajo, da se takoj snide državni zbor. To bi bilo popolnoma prav, ker bi se jim potem v državnem zboru dokazalo njihovo zviijačno postopanje.

(Ogrska kriza). Cesar je odpotoval na Dunaj, da sprejme angleškega kralja. Med tem časom pa seveda na Ogrskem ugibajo kar najpridnejše, kdo bo nasledil grofa Khuena na ministrskem stolu. Kombinira se vse mogoče, ali največ se govori o kombinaciji Wekerle-Apponyi. Kakor se nadajo vsi ogrski politični krogi, se vrne cesar že 4. t. m. v Budimpešto in potem je pričakovati konca krize. Seveda pa cesar nikakor ni pri volji, da bi popustil v vojaškem vprašanju, kajti zatrjuje se, da več nikakor ne popusti, kakor je nameraval Szell in Khuen obljubil. Vse kako se gre vladi sedaj samo zato, da bi dobila vojaške novince, potem bi vojaška predloga izginila z dnevnega reda ogrske zbornice.

(Vstaja na Balkanu.) Vstaši so stavili na vlasti sledeče zahteve: 1. Vse ozemlje se razdeli v štiri provincije, Albanijo, Macedonijo, Staro Srbijo in Tracijo, z administrativno avtonomijo pod političnim in vojaškim sultanovim nadzorstvom. 2. Red v provincijah nadzoruje evropski nadkomisar, ki ga velevlasti izvolijo na tri leta. 3. Turška vlada imenuje za vsako provincijo generalnega guvernerja na pet let. Velevlasti potrjuje imenovanje. 4. Ustanovi se evropska komisija, ki uvede v provincijah enotno upravo. 5. Ta komisija vodi toliko časa upravo provincij, dokler se nova organizacija ne izvede. 6. Internacionalna armada 50.000 mož pod poveljstvom generala neutralnih držav varuje ozemlje, dokler se organizacija ne izvede, potem se zmanjša na polovico in ostane na razpolago komisiji. — Turčija se pripravlja na vojsko z Bolgarsko, kajti vse je prepričano, da je vojska blizu. Vstaši so jako dobro organizovani in turški vojaki so skoraj vedno tepeni. Turčija je v nekaterih okrajih poklicala že črno vojsko pod orožje. Trdi se, da takoj, ko bodo čete opremljene, napove Bolgariji vojsko. Arnavti so se zopet oborožili in kristjani pričakujejo vsak dan, da jih Arnavti napadejo in pomore. Turški vojaki plenijo in požigajo povsod, kamor pridejo in potem dolže vstase. Ljudstvo kar trumoma beži v gore. Evropske vlade pa še vedno govore o nekakih reformah. Če bi se šlo za kakega nemškega privandranca, bi bile že davno vse sile na nogah, ali Macedonci so Slovani, zato se jih sme — moriti kakor divjo zver — v prosvetljenem XX. stoletju.

(Ruski finančni minister Witte) je odstopil in je bil imenovan predsednikom ministrskega odseka. Na njegovo mesto je imenovan tajni svetnik Pleske. Witte je deset let vodil ruske finance.

Loterijske številke.

Dunaj, dne 29. avgusta 1903: 61, 90, 35, 26, 62
Gradec " " " " " 56, 83, 17, 28, 37.

Zaradi rodbinskih razmer (372)

se proda, ali pa da v najem ali na račun

krčma z malim posestvom

v najlepšem kraju Savinjske doline, sredi trga, dve minuti od župne cerkve, 26 minut od kolodvora. — Do 1. novembra ponudbe upravnistvu „Domovine“.

Zidarji in težaki

se takoj sprejmejo v delo pri zidanju nove župne cerkve v Žalcu v Savinjski dolini.

†
IVAN PETRAK naznanja v svojem in imenu vseh sorodnikov pretresujočo vest, da je njegova iskrenoljubljena hčerka, gospodična

Pavla Petrak

v soboto, dne 29. avgusta t. l., ob 9¼ uri zjutraj po dolgi in mučni boleznici, previdena s svetotajstvi za umirajoče, v 19. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne rajnice bode v pondeljek, dne 31. avgusta t. l., ob 4. uri popoldne v Št. Petru v Sav. dol. na farnem pokopališču.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v torek, dne 1. septembra t. l., ob 10. uri zjutraj v farni cerkvi.

Drago pokojnico priporočam v blag spomin in molitev! (372)

Št. Peter v Sav. dol., 29. avgusta 1903.

Razpis cestne zgradbe.

Okrajni zastop slovenjebistriški je sklenil, da odda zgradbo III. oddelka okrajne ceste II. vrste, Kovačavas - Sv. Martin

ponudbenim potom, in se ta zgradba razpisuje.

Zgradbeni stroški so proračunjeni na 23.200 K. Dotične kolekovane ponudbe naj obsegajo ime in predime, bivališče in stan ponudnika, popust ali nadplacilo po odstotkih v proračunu razvidnih enotnih cen v številkah in besedah jasno izraženo, dalje potrdilo, da so ponudniku znani ponudbeni in gradbeni pogoji, in izjava, da se istim v celem obsegu podvrže, ter se naj vložijo do najdalje 12. septembra 1903, do 12. ure popoldne v pisarni podpisane okrajnega odbora.

Tuuračno vročenim ponudbam je priložiti potrdilni list, da se je vložil vadij pri okrajni blagajni; po pošti vloženi ponudbi je vadij isti priložiti in vrednostni znesek navesti.

Na zunanji strani naj ima ponudba napis: „Ponudba za zgradbo III. okrajne ceste Kovačavas - Sv. Martin“.

Vadij znaša 10‰, t. j. 2320 K, in se ima položiti v gotovini, v javnih obligacijah, ali pa v tuzemskih hranilničnih knjižicah.

Zgradbeni načrt, kakor tudi ponudbeni in zgradbeni pogoji so ob delavnikih med uradnimi urami v pregled razpoloženi. (360) 2-1

Okrajni odbor v Slov. Bistrici, 17. avgusta 1903.

Načelnik: ALBERT STIGER.

Trgovski učence

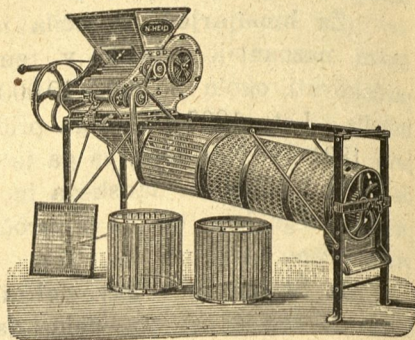
krpeke postave, z dobrimi šolskimi spričevali, se sprejme takoj v mešano trgovino na deželi. Natančni naslov (369) 3-1 pove upravnistvo „Domovine“.

K sezoni!

Trgovina z železnino „MERKUR“ Peter Majdič
Celje, Stajarsko *** Podružnica v Kranju, Gorenjsko

priporoča

svojo veliko zalogo različnih poljedelskih strojev, kakor: gepeljne, mlaticilnice, čistilnice, slamoreznice, mline in stiskalnice za grozdje in sadje, vetrnice, brane za njive in senožeti, pluge itd.

po najnižjih cenah. (398) -11

Učenec

z dobrim šolskim spričevalom se sprejme takoj v trgovini z mešanim blagom pri Ivanu Elsbacherju v Kozjem. (368) 3-1

Tesarji

dobe delo pri
Kranjski stavbinski družbi v Ljubljani. (367) 3-2

Ženitev.

Premožen posestnik v bližini Trsta, stanujoč v Trstu, v najlepši dobi, v 36. letu, lepe postave, priljubne zunanosti in izbornega značaja, želi radi pomanjkanja znanja nežnega spola tem modernim potom se seznaniti z inteligentno gospodično ali vdovo brez otrok, s primerno doto, starost od 18 do 30 let. Želi se takoj poročiti. Le resne ponudbe, če mogoče s fotografijo, naj se blagovolijo poslati pod šifro

„Srečna bodočnost 1903“

poste restante Trst, do 8. septembra t. l. Za strogo molčečnost se jamči. Priporočeno na pošti, da se ne izročijo pisma v druge roke, kakor samo pod pogojem izkazom. Odgovor po preteku tega roka. (361) 3-2

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žlindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna

Cene nizke.